
Fra: Internpost Bergen og omland <internpost.bergen@mattilsynet.no>
Sendt: onsdag 4. april 2018 15.22
Til: Postmottak Radøy
Kopi: Rolf Raknes
Emne: Uttale frå Mattilsynet til Detaljregulering - Mangervåg kloakkanlegg
- Varsel om offentleg høyring og ettersyn

Til

*Radøy kommune
Radøyvegen 1690
5936 Manger*

Sendt pr e-post til: postmottak@radoy.kommune.no

Sakstittel: Radøy kommune - Mangersvåg kloakkanlegg - Detaljreguleringsplan
Mattilsynet sitt saksnr: 2017/129384 Dykkar PlanID: 12602017000600

Uttale frå Mattilsynet til Detaljregulering - Mangervåg kloakkanlegg - Varsel om offentleg høyring og ettersyn

Radøy kommune sende 20.03.2018 brev til Mattilsynet med varsel om offentleg høyring og ettersyn detaljreguleringsplan for Mangersvåg kloakkreinseanlegg.

Mattilsynet har tidlegare uttalt seg den 21.06.2017 til kunngjering om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for Mangersvåg kloakkreinseanlegg etter brev frå Radøy kommune 19.06.2017. Mattilsynet uttalte mellom anna følgjande til oppstartsvarsel for reguleringsarbeidet som kom 19.06.2017:

- 1) Det er derfor naturleg at Bergen Røkeri AS også får skriftleg varsel om oppstart av planarbeidet og dermed høve til å uttale seg som nabo til det planlagte tiltaket.*
- 2) Mattilsynet meiner det er viktig at Radøy kommune i det vidare planarbeidet tek alle naudsynte omsyn, slik at det planlagte tiltaket med offentleg kloakkreisanlegg ikkje vert til ulempe for vidare næringsmiddelverksemd på Mangervåg industriområde.*

Saksframlegg Radøy kommune, Hovudutval for plan, landbruk og teknisk - dokument 18/1867 seier:

Oppstartvarsel og merknader til oppstartvarsel

Bergen Røkeri AS vart varsla ved brev 17.10.2017 og frist for å kome med merknader vart sett til 08.08.2017.

Mattilsynet ser av dokumenta at det ikkje har kome inn uttale frå firmaet til oppstartvarsel.

Mattilsynet ser positivt på at «det er offentleg leidningsnett for vatn og avløp med tilstrekkelig kapasitet like ved tomte som blir regulert til nytt reinseanlegg.»

Forslagsstillar har kommentert Mattilsynet sine to punkt til oppstartsvarel juni 2017:

- 1. Tatt til orientering. Heimelshavar Manger Fiskeindustri AS er varsla. Bergen Røkeri AS ble varsla ved brev 17.10.2017. Verksemda ligg om lag 130 m frå planområdet.*
- 2. Tiltaket vil gi mindre fare for forureining i høve til den situasjonen som er i dag, jf. kommentar 4 til merknad 1.*

Mattilsynet forstår det slik at «kommentar 4 til merknad 1» syner til Fylkesmannen sin uttale, sitert slik i saksutgreiinga frå Radøy kommune:

1. Viser til generelle føresetnader og forventningar til arealpolitikken og krav til ROS-analyse og akseptkriter.
2. Konsekvensar for folkehelsa må vurderast i planarbeidet
3. Minner om at konsekvensar av reguleringsplanen skal vurderast etter naturmangfaldslova.
4. Mangerspollen er registrert som viktig naturtype, konsekvensar for naturtypen må vurderast og takast omsyn til i vidare planarbeid. Det er også registrert fleire fugleartar i området som fiskemåse og lappfiskand.
5. Opplyser at Manger – Skageneset er et viktig friluftsområde.

Forslagsstillar sine kommentarer til Fylkesmannen:

1. ROS-analyse vil bli utarbeidd etter gjeldande regelverk
2. Vurdering av konsekvensar for folkehelse blir gjort som del av planarbeidet
3. Vurdering etter naturmangfaldslova vil bli gjort som del av planarbeidet
4. Konsekvensar av tiltaket vil bli utgreidd som del av planarbeidet.
Tiltaket skal ta hand om dagens avløp frå 3 kommunale slamavskiljarar og fleire private septiktankar.
Gråvatn frå desse anlegga går i dag dels i etablert avlaupsleidning i Mangersvågen.
Alt avlaup vil bli samla i et reinseanlegg, og gråvatn blir ført tilbake til etablert utsleppsleidning i Mangersvågen og ut i resipient.
5. Dette vil bli tatt omsyn til, og omtalt i planarbeidet, jf. kommentar 4.

Merknader frå Mattilsynet:

Mattilsynet meiner at forslagsstillar sin kommentar ikkje «tek alle naudsynte omsyn» enno, ref. pkt. 2 i Mattilsynet sin uttale frå 21.06.2017.

Vi meiner at det må gjerast ein grundigare ROS-analyse med naudsynte oppfølgingstiltak. Det trengst når det er planlagt å plassera eit kloakkanlegg like ved innkjørsla til eit kaiområde der det er produksjonsanlegg som produserer mat og handterer råstoff til produksjon av mat.

ROS - analyse for plan 2017000600 Radøy kommune Asplan Viak AS Utgåve: 1 Dato: 20.12.2017, seier:

Tiltak i planområdet som fører til fare for forureining til grunn eller sjø/vassdrag er vurdert som:
S2 Mindre sannsynleg (Ei hending pr 100 – 1000 år) og
K1 – Ufarleg konsekvens (Ingen personskader, Ingen miljøskadar og Skadar opp til kr 100 000)
Driftsstans, leidningsbrot eller uhell ved tømning av slam frå reinseanlegget kan gi forureining. Gode rutinar må etablerast jf. m.a. Forureiningsforskrifta.

Mattilsynet meiner det er sannsynleg at det vil skje eit uhell før hundre år er gått.
Lekkasje frå eit kloakkanlegg er etter vårt syn **S3 Sannsynleg** (Ei hending pr 10 - 100 år)

Naudsynte forebyggande tiltak og gode rutinar må iverksetjast også **knytt til helse og smitte**. Det må gjelda både for dei som arbeider og vitjar kloakkreinsstasjonen **og for nærmiljøet** - og ikkje berre knytt opp mot forureining av miljøet.

ROS-analysen har ikkje vurdert risiko, sannsyn og konsekvensar **knytt til helse** ved:

- 1) smittespeing frå anlegget til nærmiljøet.
- 2) påverking frå gassar frå avlaupsvatn og slam,
- 3) giftstoff i avlaupsvatnet
- 4) påverking av biologiske faktorar som bakteriar, virus og sopp i vatn og i lufta inne i avlaupsreinsanlegget.

Risiko og arbeidsrutinar knytt til arbeidsmiljø på avløpsreinseanlegg må utarbeidast ut frå arbeidsmiljølov og alle ulike særforskrifter i god tid før anlegget vert teke i bruk.

Alle ved som oppheld seg i eit avlaupsreinseanlegg utset seg for risiko for uheldig påverknad i meir eller mindre grad.

Arbeid med avløpsvatn i kloakkreinseanlegg, pumpestasjonar og på leidningsnett kan føra til høge konsentrasjonar av levande og daude mikroorganismar i lufta.

Mikroorganismane kan halda seg svevande i lang tid i små dropar eller partiklar. Direkte sprut eller annan kontakt med avløpsvatn gjev høg eksponering. Ved slambehandling kan mengda av mikroorganismar i lufta vera stor.

Biologisk påverknad kan vera betydeleg.

Eksponering kan føra til mange ulike helseplager (til dømes hodepine, trøttleik, irritasjon av slimhinner, nedsett lungefunksjon, kvalme, diare, leverbetennelse og infeksjonar med feber).

Bergen, 4.april 2018

Med venleg helsing

Odd Tøsdal

seniorinspektør, veterinær

Mattilsynet, Region Sør og Vest, Avdeling Bergen og Omland

Telefon: 22 40 00 00

Felles postadresse: Mattilsynet, felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal

postmottak@mattilsynet.no

www.mattilsynet.no www.matportalen.no